

GEOGRAFIE OBYVATELSTVA A OSÍDLENÍ 2

Jaro 2019

Petr HLISNIKOVSÝ

Prezentace

Cvičení

- **Denisa Sedlářová (SO ORP Železný Brod)**
- **Jiří Vašek (SO ORP Hodonín)**
- **Monika Kölblová (SO ORP Frýdlant nad Ostravicí)**
- **Dominik Blanarsch (SO ORP Vizovice)**

Na co si dát pozor?

- **Citace Wikipedie**
- **Legenda map**

Vývoj obyvatel

- Tipněte pět největších měst v roce 1790 podle počtu obyvatel od největšího:
 - *Praha* 74 000 ob.
 - *Brno* 20 000 ob.
 - *Olomouc* 11 000 ob.
 - *Jihlava* 10 000 ob.
 - *Cheb* 7 500 ob.

- Odhadněte jejich počet obyvatel (zaokrouhleno na 1 000)

Vývoj obyvatel

- Jaké bylo třetí, čtvrté a páté nejlidnatější město v roce 1910?
 - *Praha* 420 000 ob.
 - *Brno* 125 000 ob.
 - *Plzeň* 80 000 ob.
 - *ČB* 45 000 ob.
 - *Ústí n. Lab.* 35 000 ob.

- Jak to bylo v roce 1950?
 - *Praha* 1 058 000 ob.
 - *Brno* 285 000 ob.
 - *Ostrava* 180 000 ob.
 - *Plzeň* 125 000 ob.
 - *Olomouc* 65 000 ob.

Vývoj obyvatel

- A jak je to dnes (2018) ?

- *Praha* 1 294 513 ob.
- *Brno* 379 527 ob.
- *Ostrava* 290 450 ob.
- *Plzeň* 170 936 ob.
- *Liberec* 103 979 ob.

- Které další město/města mají nad 100 000 obyvatel?

- *Olomouc* 100 494 ob.

ZADÁNÍ 3. CVIČENÍ:

POPULAČNÍ VÝVOJ OBCÍ 1869 - 2011

1. Počet obyvatel ve vybraných letech v obcích SO ORP

- Vytvořte tabulku s počtem obyvatel v jednotlivých obcích pro roky:
 - 1869, 1930, 1950, 1991, 2011
 - Případně 5 jiných let dle vaší volby (zdůvodnit proč jste vybrali právě tyto roky, jak jsou významné pro společnost, atd.)
 - Místo roku 2011 můžete použít 2017
- Barevně označte rok, ve kterém měla obec největší počet obyvatel
- Stručný komentář na odstavec

Obec	1869	1930	1950	1991	2011
Dolany	1275	1020	692	650	660
Heřmanice	889	931	813	395	411
Hořenice	310	453	327	183	161
Chvalkovice	2097	1487	959	637	703
Jaroměř	8653	17243	12531	12557	12678
Jasenná	1180	1193	912	695	724
Nový Ples	457	435	361	287	344
Rasošky	792	856	610	521	656
Rožnov	612	599	462	378	397
Rychonovek	890	860	700	564	620
Šestajovice	523	439	340	339	196
Velichovky	830	730	744	690	739
Velký Třebešov	458	530	377	339	345
Vlkov	523	529	409	348	387
Zaloňov	764	597	459	363	437

ZADÁNÍ 3. CVIČENÍ:

POPULAČNÍ VÝVOJ OBCÍ 1869 - 2011

2. Vypočítejte indexy počtu obyvatel pro obce vašeho SO ORP

- 4 indexy počtu obyvatel za tato sčítací období:
- **2011/1869, 1950/1930, 2011/1991, 2011/historické maximum**
- Pokud zvolíte jiné roky, tak 4 jiné indexy (opět zdůvodnit proč)
- Výsledky interpretujte na odstavec. Snažte se uvést proč k danému poklesu/nárůstu obyvatel za dané sledovací období došlo (2. světová, suburbanizace, apod.)

Obec	Indexy			
	1950/1930	2011/1869	2011/max	2011/1991
Dolany	67,8	63,7	93,9	101,5
Heřmanice	87,3	42,4	48,6	104,1
Hořenice	72,2	40,4	56,0	88,0
Chvalkovice	64,5	42,8	66,4	110,4
Jaroměř	72,7	72,8	100,2	101,0
Jasenná	76,4	58,3	76,2	104,2
Nový Ples	83,0	66,0	79,5	119,9
Rasošky	71,3	60,9	85,4	125,9
Rožnov	77,1	63,1	81,8	105,0
Rychonovek	81,4	65,6	80,6	109,9
Šestajovice	77,4	77,2	99,7	57,8
Velichovky	101,9	94,5	92,7	107,1
Velký Třebešov	71,1	64,0	89,9	101,8
Vlkov	77,3	65,8	85,1	111,2
Zaloňov	76,9	60,8	79,1	120,4

ZADÁNÍ 3. CVIČENÍ:

POPULAČNÍ VÝVOJ OBCÍ 1869 - 2011

2. Vypočítejte indexy počtu obyvatel pro obce vašeho SO ORP

- Příklad co znamená Index 1950/1930?
- Je to podíl počtu obyvatel v roce 1950 oproti roku 1930, tedy: „***jak se procentuálně zvýšil či snížil počet obyvatel v roce 1950 oproti roku 1930***“

Obec	1869	1930	1950	1991	2011
Dolany	1275	1020	692	650	660

$$1950/1930 = \frac{692}{1020} * 100 = 67,84$$

V Dolanech žilo v roce 1950 67,84 % populace oproti roku 1930

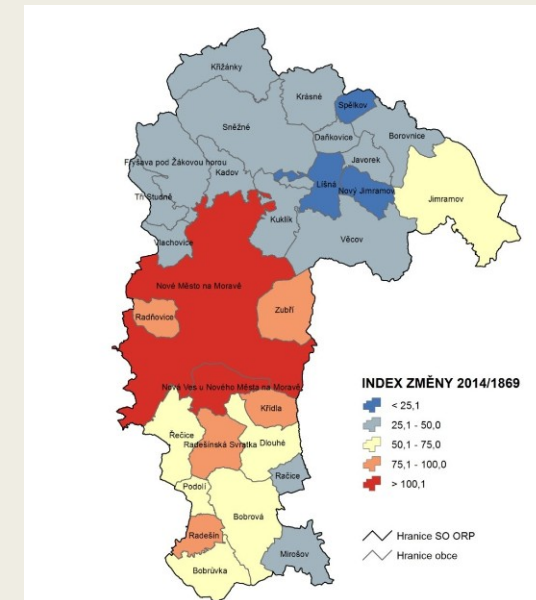
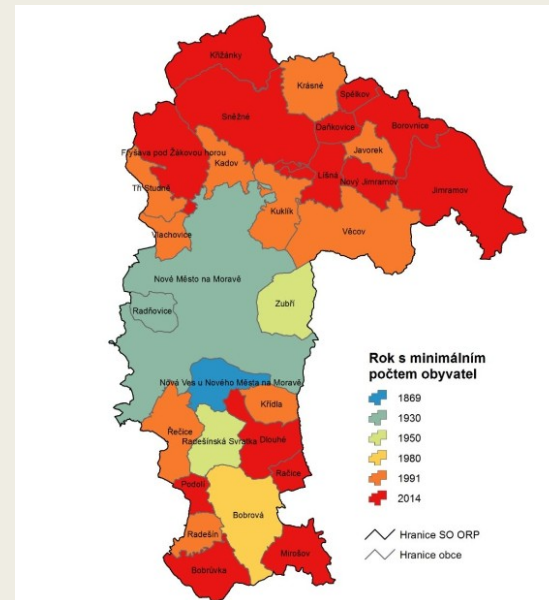
V Dolanech došlo k poklesu populace o zhruba 32 %, atd...

ZADÁNÍ 3. CVIČENÍ:

POPULAČNÍ VÝVOJ OBCÍ 1869 - 2011

3. Dva kartogramy

- Jaké ukazatele zobrazit?
- První: rok maximální počtu obyvatel
- Druhý: jeden vybraný index (volba je na vás)
- Vypracovat v Arc GIS
- Komentář – zkuste se zamyslet nad prostorovým rozložením obcí s podobnými hodnotami (náhodné? nebo více koncentrované?)

Zdroje dat

- Historický lexikon obcí
- Databáze demografických údajů za obce ČR (v případě, že se rozhodnete pro rok 2017) - <https://www.czso.cz/csu/czso/databaze-demografickych-udaju-za-obce-cr>

2. ODEVZDÁNÍ

- Do 3.4.2019 (23:59)
- Příslušná složka v Isu
- Prezentace 4.4.2019:
 - *Staněk Ondra, Kaminský Kuba, Coufal Kuba, Šefraná Natálie*
- Formální úprava
 - *Záhlaví: Jméno, ročník, datum*
 - *Nezapomenout zdroje*

BTW. Bílá místa v mapách zobrazující sídelní strukturu v ČR (druhá prezentace) jsou obce, které vznikly až v nedávné době (k 1. 1. 2016). Šlo o vyčlenění z vojenských újezdů. Proto k nim na ArcČR nejsou data.

Příští týden 28.3.

- Presentace článků
 - *Bužík Jan*
 - *Blanarsch Dominik*
 - *Cech Jan*
 - *Grunová Jana*
 - *Kaminský Jakub*

Dotazy ?

Děkuji za pozornost